

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krome.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXI.

Celovec, 6. malega travna 1912.

Št. 14.

Veselo aleluju

želita vsem sotrudnikom, naročnikom in prijateljem »Mira«

uredništvu in upravništvu.

Naše vstajenje.

Velika noč, čas vstajenja, čas probejuje novega življenja! Kdo se je ne veseli? Kdo ne hrepeni po pomladnem solncu? Velika noč je. Novo življenje vstaja. Ali to življenje je moralo prej umreti, predno more vstati. To je vedno isti proces: življenje, smrt in zopet življenje. Zrno, položeno v zemljo mora umreti, da iz njega zraste rumen klas in prinese tisočer sad. Neznatno seme, vsajeno v rodovitno zemljo, umrje, ali iz njegovega mrtvega telesa vzklije majhna bilka; bilka se razvije v drevesce, in drevesce postane drevo, krepko in močno, da zaman divjajo okrog njega burje. Kot orjak stoji nepremično.

Nova, dobra ideja, položena v dovzetna mlada srca, mora tudi umreti v mladih srcih, da na njenem grobu vzklije tisočer sad: Trdno prepričanje, zdrav optimizem, veselje do dela in navdušenje za sveto versko-narodno stvar.

To velja tudi glede naše slovenske mladine. Ideje, vsajene v njeno dovzetno srce, morajo umreti, da nove, krepke, življenja polne slavijo na grobovih veselo vstajenje.

Ali kaj, ko je pa srce naše mladine mrtvo! Tuja roka seje samo ljuliko tuje kulture, tujih šeg in navad, tujega jezika v mlada srca in jih ubija. Prišli so oni, katerim se hoče naše Koroške, in zavalili velik kamen pred srce naše mladine, veliki kamen — utrakvistično ali boljše nemško šolo. Z nemško šolo so nam zaprli pot do srca slovenske mladine. Nemška šola ubija v slovenski mladini veselje do duševnega napredka. Kako vsaditi s pomočjo tujega je-

zika velike ideje v mlada srca?! Nemogoče! In pozneje, ko so otroci izstopili iz šole? Da, takrat so nam že odtujeni; tuji nauki poganjajo že tuji sad. Kakšen? Takšen, da se moramo resno bati za bodočnost!

Zavalili so kamen pred srca naše mladine in na tem kamenu ne sedi angelj, ki bi bil pripravljen ga odvaliti, na njem sedi sovražnik in s svojimi pomočniki brani vhod. Prihajamo in zopet odhajamo, prihajamo in se poprašujemo: »Kdo nam bo odvalil kamen od srca naše mladine?« Kdo? Odgovor: »Mi sami!« Ne, umreti ne smemo, tega ne; vstati hočemo! Velika noč je. Vstati moramo! Vstajenje narodov pa je vstajenje njihove mladine. V svoji mladini moramo vstati tudi mi zdravi, krepki, sposobni za boj.

Ali kamen mora odvaliti, sicer za nas ni vstajenja. Popolnoma ga ne moremo odstraniti, ali malo ga lahko pomaknemo na stran, toliko, da bo moglo seme zdravih nazorov pasti v mlada srca. Kako naj odmaknemo kamen? Že dolgo mi leži na jeziku beseda — slovenska knjiga, mladinske knjižnice. Brali ste v zadnjem »Miru« poročilo »S. K. S. Z.«, brali ste o osem tisočih knjig, ki so se tekom treh let spravile med ljudstvo. A še premalo jih je, veliko premalo. Naša mladina hoče vstati, naši mladini se hoče življenja. Ali naj stojimo in gledamo, kako se sama trudi vstati? Ne! Pomagati ji moramo, dvigniti jo moramo! Šol, svojih lastnih šol nimamo. Zato pa jo dvignimo s pomočjo »mladinske knjižnice«. One so podlaga ljudskih knjižnic in s tem podlaga splošnega narodnega napredka. Ne zanemarjajmo teh prvotnih stanic, iz katerih klije za nas življenje. Vi, ki vam leži na srcu skrb za mladino, pomagajte nam! Z vsakim denarnim prispevkom nam lahko mnogo koristite. Vsak vinar se pozna. — Velika noč je, čas vstajenja. Vstanimo, zbudimo se! Pošljimo poročilo o stanju »ml. kn.«, izrazimo svoje želje in nasvete! Zunaj med ljudstvom živimo, poznamo njegove potrebe, poznamo potrebe mladine. Zato delajmo skupno za njeno rešitev, delajmo skupno za »ml. kn.« in čez nekaj let se bo glasil vesel aleluja naše mladine. Prazno-

vali bodemo Veliko noč, čas vstajenja tem bolj veselo, ker bomo sami odvalili kamen od duri groba. Aleluja!

Kako trošijo naše utrakvistične šole z ljudskim denarjem.

Kdor ima sam šolo pohajajoče otroke, temu je dobro znano, kolikokrat se menjavajo po nepotrebnem učne knjige: Sedaj se odpravijo stare računice, drugikrat nemška berila (Lesebuch), tretjikrat zopet nemške slovnice ne odgovarjajo »modernim« zahtevam ter morajo vsled tega odstopiti mesto »boljšim« knjigam. Pa ko bi bile na novo uvedene knjige v resnici boljše, bi se človek še sprijaznil s postopanjem koroških šolnikov, toda temu ni tako! Pred par leti smo še imeli takoimenovane Zeynikove čitanke (Lesebuch), ki so bile približno kakih 15 let v rabi. Za naše razmere niso bile primerne, to potrди vsak razsoden učitelj, in raditega so jih odpravili tako na dvojezičnih kakor tudi na vseh drugih koroških šolah. Vse učiteljstvo je upalo, da dobi sedaj res nekaj boljšega. Na učiteljskih zborovanjih in pri konferencah so razni referentje ocenjevali in hvalisali Frisch-Rudolfov Lesebuch ter ga z vneto priporočali kompetentnim oblastim, da ga naj uvedejo namesto starega. Kar je bilo nasvetovano, se je tudi kmalu zgodilo: Danes je torej slednje imenovani Lesebuch uveden v vse koroške šole. Oglejmo si sedaj malo to novo knjigo, ki mora biti res izborna, da se že sedaj po komaj dveletni rabi zglašajo učitelji na popolnoma nemških šolah proti njej, rekoč, da vsebuje preveč liriških, težko umevnih pesmi, dalje da je slog beril prekompliciran in torej otroškemu duhu neprimeren. Iz tega sledi, da je ta čitanka za slovensko deco, ki se šele nemški uči, še v večji meri slabša in manj uporabna. Toda Slovenci ne sme ugovarjati in kritikovati nemških budalosti, kajti njemu pristoji samo slepa pokorščina! Kar nemške glave izmislijo in uvedejo, to mora slovenska »para« za dobro in hvalevredno smatrati, sicer se ga zabeleži kot neprijatelja Nemcem. Pa

Podlistek.

Chava Rubin.

Poljsko napisal Aleksander Świętochowski. Poslovenil Ratiški.

(Dalje.)

Če bi bila Chava Lotova žena in da je padal na Sodomo in Gomoro žveplen dež, ne bi mogla hitreje opraviti svojega posla. Chava je tekla domov smeje, ploskala je z rokami, pripovedovala si kaj veselega, skoro znorela je radi rubljev.

Židinja ni bila še ničesar zavžila, razven nekaj suhih, še od včeraj ostalih krompirjev. Zmučena od hoje, lačna je čutila slabost v nogah in izgubila je skoro vse veselje. Privlekla se je komaj do krčme v bližnji vasi. Za mizo je sedel Fran z nekim mladim, neznanim človekom, s katerim je pregledaval nek poštni zavoj in pil žganje. Blizu stoječ krčmar, žid seveda, je radovedno poslušal njun vesel pogovor.

»Nekateri poštarji,« je pravil Fran že malo pijan svojemu drugu, »imajo v prstih neko čustvo, da takoj spoznajo, če je v pismih denar.«

»V tem mora biti denar,« je dejal tovariš, »tako debelo je, trebušasto, da bi bilo vredno pogledati v njegovo vsebino.«

»Pa zakaj ne bi!«

Chava vsa v drugih mislih, ju ni opazovala, temveč kupila kos kruha in se vsedla na panj pred krčmo. Skozi odprto okno ji je prihajal na uho glasen smeh pijancev in tudi njej nerazumljiva Franova pretnja:

»Jaz bi jo obdolžil.«

Čez malo časa nato je stopil pijani Fran iz krčme in gugal se je do voza, na katerega se je skobacal z veliko težavo.

»Hej, židinja, ali se voziš z menoj?«

»Ne,« je odgovorila Chava.

Fran se glasno zakrohota, udari jo z bičem po hrbtu in pognal je konja in zaklical ji je še:

»Ali misliš, ti baba, da te bom lepo prosil?«

Chava je zavpila od bolečine, parkrat ga je preklela, jokala nekaj časa, dokler ni naposled, ker je najbrže od bolečine izgubila tek, potlačila kos kruha v žep in odšla proti domu. Težko je povedati, kaj je mislila med potjo, ali na polovico ribe, dve prodani ribi,

ali na otroke, lačne otroke, dobro večerjo, katero bode pripravila, na raznašanje pisem, Frana in na njegov bič . . . Mogoče je bil mož edin predmet, na katerega ni pomislila.

Na Chavinem obrazu se je videlo, da ji rojijo po glavi misli, še celo premikale so se ustne pri seštevanju grošev. Mi, ki poznamo špekulacijo z jesetrami, se ne čudimo temu. Ne računaje na dolg davkarice, je Chava danes zaslužila več kot tri rublje. Tri rublje čistega dobička! Veselila se je kot volkulja, ki je ugrabila volovsko bedro za mladiče.

Že se je stemnilo, ko je Chava dospela v vas pri Kazimierzu. Korakajoč kraj ceste je začula glasno hrzanje in zapazila je od daleč konja, ki je vlekel nekaj voz. Takoj je spoznala pijanega Frana, ki je dremajoč opravljal svojo službo; spomnivši se njegovega biča, je bliskoma odhitela. — Naši čitatelji bi se varali, ko bi mislili, da je mogoče Chava mislila pri tem, komu so vendar izročena naša pisma; ni ji to padlo v glavo, temveč nasprotno je mislila, kako je srečen ta Fran, da raznaša pisma in da je v Polanovki dobil rubelj nagrade . . .

(Dalje sledi.)

ne samo, da so knjige na utrakvističnih šolah po vsebini neprikladne za slovensko dečo, ampak so tudi preobširne, ker najmarljivejši učitelj z najnadarjenejšo mladino ni vstanu, le tretjino v določenem času dobro in s pridom predelati. Prave knjige za dvojezične šole bi morale biti tako po vsebini zmanjšane, kakor tudi po ceni znižane.

H koncu izračunajmo malce, koliko stanejo te knjige, ki bi lahko bile za polovico cenejše. V to svrhu vzemimo n. pr. šolo s 100 šolarji, od katerih je 40 na najnižji, po 30 pa na srednji in višji učni stopnji. Na nižji stopnji se rabi Abecednik (stane 70 h) in nemška mala slovnica (20 h), to je $90 \text{ h} \times 40 = 36 \text{ K}$. Na srednji stopnji Lesebuch (1 K 40 h) in Sprachbuch (60 h), torej $2 \text{ K} \times 30 = 60 \text{ K}$. Lesebuch in Sprachbuch za višjo učno stopnjo pa staneta skupaj $2 \text{ K} \times 30 \text{ h} + 90 \text{ h} = 3 \text{ K} \times 20 \text{ h} \times 30 = 96 \text{ K}$. Pri teh knjigah še ni všteti »Regel- u. Wörterverzeichnis« (20 h). Recimo, da vztrajajo knjige po dve leti, tedaj stanejo navedene knjige za 100 šolarjev okroglo 192 K. Ker pa pride že na 500 prebivalcev toliko šolarjev, Slovencev pa je gotovo 100.000 na Koroškem, se morajo potemtakem stroški 192 kron množiti z 200, kar da produkt 38.400 kron. Torej okroglih 38.000 K potroši koroško slovensko ljudstvo v dveh letih samo za tiste knjige, ki so preobširne in za slovensko dečo popolnoma neprikladne. Knjige bi morale biti za polovico manjše in tudi za toliko cenejše. Potemtakem bi si kmetško ljudstvo prihranilo najmanj 19.000 K v dveh letih, svoto torej, ki je gotovo vsega uvaževanja vredna! Toda nemška vlada, ki ima celo za nepotrebne nemškonacionalne prireditve dosti denarja, se na take »malenkosti« baje noče ozirati. Slovensko ljudstvo molči, ubogaj in plačuj! Tako ti veleva nemška gospoda. Vprašamo: Kedaj se boš pa otreslo tega nečastnega in nezaslužnega jerobstva? Ljudstvo, vzdrami se, še je čas, in zahtevaj pravice, ki ti gredo po božji in človeški postavi!

Slovensko kršč.-socialno delavsko društvo v Celovcu

priredi

v nedeljo dne 21. aprila 1912 v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu

narodno igro v petih dejanjih:

Deseti brat.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Vstopnina: Loža 1 K 50 vin.; I. sedeži 1 K; II. sedeži 80 vin.; III. sedeži 60 vin.; stojišča 30 vin.

Predprodaja vstopnic v »Delavskem domu« Kosarnska ulica 30 in Pavličeva ulica 7.

Dnevne novice in dopisi.

Umivanje nog. Prevzvišeni knez in škof dr. Kaltner so na veliki četrtek umivali v stolnici noge sledečim starčkom: Gregor Mošic, 93 let star; Vincenc Karpf, 85 let; Janez Kramer, 82 let; Janez Brumauer, 79 let; Anton Wulz, 78 let; Franc Urabl, 76 let; Lovrenc Maurer, 76 let; Matija Gärtner, 75 let; Janez Križnik, 73 let; Karl Markun, 72 let; Janez Hafner, 72 let in Lovrenc Kirschner, 68 let. Starčke škof vsako leto obdarijo in jih povabijo na obed.

Igralci slovenskega gledališča ljubljanskega v Celovcu. Igralci deželnega gledališča v Ljubljani napravijo večjo turnejo po mestih v drugih slovenskih deželah. Po Gorickem gostujejo pod vodstvom g. režiserja Hinko Nučiča od 7. do 25. aprila. Ker gostujejo že 27. aprila v Mariboru in se iz Gorice peljejo v Maribor preko Celovca, namestavajo tudi v Celovcu 26. aprila uprizoriti velezabavno burko »Nebesa na zemlji«, ki slovi kot najboljša delo svoje vrste. Misel je vse hvale vredna, zlasti še, ker bi se pri tej priložnosti voditelji iger po deželi lahko poučili o marsičem potrebnem. Žal samo, da pade 26. april ravno na petek in vsled tega ni pričakovati z dežele take udeležbe kakor sicer. Izpreminjati pa ne gre, ker so vsa gostovanja drugod že definitivno določena.

Romarski vlak na Sveto Goro. »Slovenska kršč. soc. zveza« priredi dva romarska vlaka na Sveto Goro. En vlak je za Rož, drugi vlak pa za Podklošter in Zilsko dolino. Prvi vlak vozi v soboto, 20. aprila iz Svetnevasi in sicer: Svetnavas ob 9. uri dopoldne. Cena 6 K. Bistrica ob 9. uri 12 minut; Podgorje ob 9. uri 24 minut. Cena 5 K 50 v. Področčica ob 9. uri 37 minut. Cena 5 K 20 v. — Drugi vlak vozi 27. aprila iz Podkloštra in sicer: Podklošter ob 11. uri 40 minut dopoldne; Peče ob 11. uri 45 minut; Podšturje ob 11. uri 49 minut. Cena 7 K. Brncá ob 11. uri 55 minut; Beljak ob 12. uri 6 minut; Toplice ob 12. uri 20 minut. Cena 6 K 50 v. Bekštajn ob 12. uri 26 minut; Bače ob 12. uri 38 minut. Cena 6 K. Ledenice ob 12. uri 48 minut. Cena 5 K 50 v. Področčica ob 12. uri 59 min. Cena 5 K 20 v. Udeleženci se morajo zglasiti in vplačati voznino do bele nedelje pri č. gg. župnikih ali pa naravnost na »Slovensko kršč. soc. zvezo« v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Proti predavanjem prof. dr. Hanna. »Kärntner Tagblatt« je v listnici uredništva naznanil, da bo objavil temeljit odgovor na pristranska izvajanja profesorja dr. Hanna o Lutru. Prav! Saj pa je tudi treba! Iz Nemčije privandrani protestantovski vikar Haupt uganja že pravo versko hujskanje. Svoje slabe in od »K. Tgbl.« dobro ovržene članke je zbral v mali brošuri in jih ponuja v lutrovski »Bauern Zeitung«; v to brošuro je sprejel tudi par odstavkov iz stvarnih odgovorov »K. Tgbl.«, ki jih ni mogel ovržeti in trdi zdaj, da je privesek tistih par odlomkov — odgovor »K. Tgbl.« Ali se ne pravi to nevedne čitatelje »farbati« in vedoma napačno informirati. Seveda, kjer ni resnice, pa tudi ne potrebne znanosti, ju mora namdomestovati zvižajača, da se doseže namen.

Proč od Rima so šli v Celovcu: Janez Sachan, roj. 30. dec. 1874. v Fürstenfeldu z 7 letnim otrokom Hildo; Marjeta Czermak, šolarica, roj. 2. oktobra 1897. v Celovcu, Marta Czermak, šolarica, roj. 28. avg. 1896. v Celovcu; Hildegarda Mittereger, šolarica, roj. 11. jul. 1897. v Hallu in Janez Knuplež, mizarski mojster, roj. 15. dec. 1859 pri Mariboru. (Trgovca Czermaka družina v Celovcu, Jezrnikova ul. 21, je v sorodu z Oblasserji v Podgori.) Ali so bile imenovane šolarke mogoče pri predavanjih dr. Hanna? Zakaj so bila pristopna učeči se mladini?

Živinski sejem v Celovcu. Na živinski sejem v Celovcu, dne 1. aprila so prignali 4 pitane vole, prodane za 560 K, 98 volov za vožnjo, prodanih 52 za 420 do 568 K, 42 juncev, prodanih 20 za 430 do 500 K, 92 krav, prodanih 56 za 220 do 564 K 10 telic, prodanih 6 za 280 do 310 K, plemenih praseta 424, prodanih 210 za 18 do 56 K in eno kozo, prodano za 30 K. Konj je bilo 120, prodanih 60. Cene zmerne; kupec je bil iz Tirolskega samo eden, drugi sami domačini. Sejem je bil slabo obiskan.

Žrtev alkohola. Dne 28. sušca zjutraj je našel v Bistrici žagar Avgust Conte mrtveca; spoznali so v njem tesarja Kaiserja, ki se ga je rad napil in je najbrž v pijanosti padel v potok in utonil.

Obešenega so našli v svojem stanovanju v Celovcu ob Beljaški cesti št. 55 stanujočega bivšega trgovca Janeza Levca iz Ljubljane. Levc je bil že dve leti bolan in menda ni bil prav pri pameti.

Razglednice: »Narodna noša v Rožu« in »Ziljska narodna noša« ima v zalogi »Slov. kršč. soc. zveza«, Celovec, Pavličeva ulica 7. Cena: 100 komadov 5 K, 50 komadov 3 K, 1 komad po 8 vj.

Ponesrečil se je dne 27. marca t. l. Al. Staubmann p. d. Angerer v Waitschach v občini Kotarče. Pri tesarskem delu je padlo nanj bruno in ga tako poškodovalo, da je v teku pol ure izdihnil.

Domačale. (Požar.) Dne 27. marca je začelo okoli pol 12. opoldne goreti na Draganjah, fara Domačale. Zgorele so tri hiše in skednji. Tudi cerkva je zgorela. Škoda je velika in pomoč potrebna.

Volitev župana v občini celjska okolica. Pri volitvi župana v občino Celjska okolica je bil izvoljen v ožji volitvi g. Avguštin Sušnik, graščak na Lavi pri Celju. Pri prvi volitvi je dobil 10, liberalec dr. Božič 10, kandidat celjskih Nemcev, oziroma nem-

škutarjev Stranjčan 9, Ban 1 glas. Pri drugi volitvi je dobil Sušnik 10, Stranjčan 11, dr. Božič 9. En slovenski liberalec je torej volil pri tej volitvi nemškutarja. Nato je bil pri ožji volitvi izvoljen Sušnik z 19 glasovi, nemški kandidat je dobil 10 glasov. Pri volitvi občinskih svetovalcev so liberalci prevrgli prej med slovenskima strankama sklenjeni kompromis. Nemcem so dali 2 občinska svetovalca ter tako vrgli slovenskega kandidata Klinarja. Izvoljeni so bili: Prvi svetovalec in podžupan Ferdinand Goligranc, zidarski mojster; drugi svetovalec Franc Konfidenti, gostilničar na Savodnji; tretji svetovalec gostilničar Fazarinc, četrti dr. Anton Božič, peti Ivan Stranjčan (nemška stranka) in šesti Karel Ban (nemška stranka).

Nujno naročite prekrasne velikonočne razglednice, delo akademičnega slikarja Vavpotiča. Doslej je razprodanih že nad 16 tisoč iztisov. V saka Slovenka pošlji pred prazniki svojim znancem in prijateljem nekaj teh razglednic! Spominjajmo se s tem slovenskega naroda, kateremu pripravljamo veselo vstajenje. Zahtevajte te razglednice pri vseh prodajalcih! Naročila sprejema »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Častiti duhovščini se naznanja, da je pasarski mojster Albin Klešnik ustavil svoje delo in da ne izvršuje več svoje obrti.

Evharistični svetovni kongres na Dunaju. Sredi meseca septembra se to leto vrši evharistični svetovni kongres v češčenje zakramenta svetega Rešnjega Telesa na Dunaju. Dosedaj se je priglasilo iz Angleškega 800 oseb iz Belgije 500, iz Pariza 300. Seveda bo tedaj na Dunaju ogromno mnogo ljudstva. Samo iz Hrvatskega je naznanjenih krog 4000 mož, ki pridejo na kongres v narodni noši. Dosedanji evharistični kongresi so bili veličastni. Menda dunajski ne bo zaostajal za prejšnjimi. Pokroviteljstvo kongresa je prevzel sam presvitli cesar Franc Jožef I., ki se bo udeležil veličastne procesije z Najsvetejšim.

Žitaravas. Tukajšnje katol. slovensko izobraževalno društvo »Trta« priredi na belo nedeljo, dne 14. t. m., popoldne mesečno zborovanje v »Društvenem domu« v Žitarivasi. Na sporedu je govor in igra »Lurška pastirica«. Ker je omenjena igra jako lepa, pričakuje obile udeležbe odbor. Vstopnina 40 h od osebe, udje društva polovico.

Trbiž. Dne 25. marca smo zaključili pobožnost Božje glave. Ta dan je bilo letos izredno veliko ljudi pri svetih zakramentih. Saj se je pa tudi storilo, kolikor je bilo mogoče, da se je pobožnost povzdignila. Oltar je bil poln svežih rož, med katerimi je gorelo 60 sveč. Da so pa ljudje tem lažje opravili svojo velikonočno dolžnost, je bilo na razpolago pet spovednikov. Ob pol desetih je imel preč. g. kn.-šk. konzistorialni svetnik in dekan Val. Kraut slavnostno pridigo in potem sveto mašo ob asistenci; popoldne pa ravno tako ob asistenci litanije, po katerih se je pela neka pesem v čast Božji glavi. — Ta slovesnost je pokazala, da je pri nas na Trbižu še mnogo dobrih vernih src.

Žabnice. Pred kratkim smo brali v »Miru« o našem kuhinjskem tečaju, ki je sedaj že zaključen. Poročevalec je poročal, da je bilo 12 deklet. V resnici jih je bilo le 11 in še te se je spravilo skupaj le s težavo. Tečaj ima 36 h primanjkljaja. Zato se nam čudno zdi, da se je prosilo občino za podporo 50 K. Prošnja je bila odbita z vsemi glasovi, razun dveh ali pravzaprav enega. To tudi prav! Naša občina ima že tako preveč stroškov. — Dne 27. aprila vozi romarski vlak iz Podkloštra na Sv. Goro pri Gorici. Tudi od nas bo šlo veliko ljudi na božjo pot.

Grebinski kloster. Na praznik Oznanjenja Device Marije je bil tukaj kakor sicer velik cerkven shod ob jako obilni udeležbi domačih in sosednih faranov. Obhajanih je bilo dobrih 400 spovedancev, med njimi nad polovico moških. Dobro znamenje! Naš mešani cerkveni pevski zbor se je pri vseh treh mašah izvrstno držal. So res vsi udje tega zbora z gospodom organistom Ignacijem Lekšejem na čelu jako navdušeni in neutrudljivi z ozirom na cerkveno pet-

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko »Elsakroglice«. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

je. Bodi jim izrečena prisrčna in zaslužena zahvala! — Na belo nedeljo koj po predpoldanskem cerkvenem opravilu se bo v farovski dvorani vršil ustanovni shod izobraževalnega društva za klostersko faro. Bog daj k temu pomenljivemu koraku svoj blagoslov!

Trebinja v občini Logaves. Kakor je bralcem »Mira« znano, je prišel 6. septembra lanskega leta neznan stekel pes na pašnik p. d. Irgelna na Trebinji in je bržkone več pasečih se goved ugriznil, ker sta nato v enem mesecu poginili od istih dve junici na steklini, kar se je potrdilo na Pasteurjevem zavodu na Dunaju. Po preteku že dobrega pol leta, in sicer zadnji četrtek, dne 28. marca, pa pogine od tiste živine zopet mlad vol; kdo bi si mogel misliti, da je bil stekel, ko je bil dobrega pol leta navidez zdrav? V teku dveh dni je potem poginil. Ta slučaj nam spričuje jasno dovolj, kako se moramo steklega psa ogibati in bati; tistim pa, ki na naležljivost boleznih nič ne verujejo, ker pravijo, da pride bolezen le sama od sebe, ali pa od zraka itd., je v živ dokaz.

Bistro glavci! Močne živce! Zdravo spanje imamo in nobenih bolečin v glavi in v vratu nimamo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid«, ker isti prežene bolečine in odstrani oslabeleost ter oživlja. Dvanajsterica franko 5 kron. Ne poznamo nobenih bolečin v želodcu več, ne krča, ne zgage, ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne kroglice z znamko »Elza-kroglice«. 6 škatel franko 4 krone. Pristne razpošilja samo E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Vabilo na gospodarski shod, ki se vrši dne 8. aprila, to je na velikonočni ponedeljek takoj po sv. maši v gostilni pri »Rupicu« v Klančah. Ker je gospodarski poduk velike važnosti in ker še niste imeli priložnosti slišati take referate, pričakujemo tudi veliko udeležbo. — Sklicatelj.

Grabštanj. (Več življenja!) Da kaže naše izobraževalno društvo prav malo življenja, smo povzeli iz poročila občnega zbora S. K. S. Z. — Neprijetno nam doni to na uho. Kako to, da pri nas v Grabštanju, kjer je sicer vse napredno, ravno naše društvo »Skala« tako nazaduje? — »Ali se je »Skala« v Dravi potopila?«, je vprašal nek naš sodruknik. Odgovarjamo mu tukaj: Ni se potopila, še živi, samo malo je zadremala; spala je sedaj samo dremotno zimsko spanje. Zdaj pa, ko se vsa narava probuja, se nadajamo, da bo tudi naše društvo nanovo oživelo. Obhajamo zdaj Veliko noč, vstajenja praznik; tudi naše društvo bode obhajalo vstajenje, vstalo bo, kakor upamo, in začelo delovati z oživljenimi močmi. Upamo, da se v kratkem skliče občni zbor! Resno, da se v kratkem skliče občni zbor! Resno, da se v kratkem skliče občni zbor! Nasprotstva od težko stališče imamo tukaj. Nasprotstva od vseh strani, kajti še prostor za zborovanje težko dobimo, premalo delavnih mladih moči. Naš preblagi, za vse dobro vneti č. g. župnik so preobloženi z delom dušnega pastirstva, kar vsak spozna, kdor pozna našo obširno župnijo. — Treba je, da se naši narodni fantje, katerih šteje naša župnija hvala Bogu vendar še nekaj, bolj zavedajo svoje narodne dolžnosti. Fantje, na delo! Pokažite, da vam je kaj na tem, da naše društvo ne zaspri, ampak da živi in se krepko razvija. Na delo torej, zdaj v tem prijetnem času, ko bo kmalu vsa narava v bujnem cvetju! Naj bi tudi naše društvo cvetelo, se razvijalo, da bomo mogli pričakovati obilnega sadu! — Kako je naše ljudstvo izobrazbe željno, so pokazali naši dobro obiskani shodi kakor tudi jako dobro obiskani ženski shod na praznik sv. Jožefa. Vsem našim društvnikom vesele velikonočne praznike ter več pomladanskega življenja želi soud.

»Da b' našel vesel velikonočni spev tud' v našem društvu blag odmev,
Da b' ob veselem spevu »Aleluja«
se lahko reklo: »Skala« se probuja!»

Kotmaravas. (Tatvina.) V petek, dne 29. m. m. je bilo ukradeno pri Hanžuju na Hovču iz sušilnice vse meso. Bilo ga je okoli 200 kg. Zjutraj na vse zgodaj je bilo naznanjeno orožništvu, pa le ni bilo mogoče tatov izslediti. Meso ni bilo last gospodarja, ampak ga je pripeljal nek drug kmet k njemu na sušilo. Kaj bo zdaj dajal poslom?

Kotmaravas. (Smrt na kosa.) V pretečenem mesecu smo izgubili iz naše srede mladeniča, p. d. Andrejčevega Tomija v št. Gandolfu. Hodil je v Celovec v gozdarsko šolo ter je že napravil izpit. Menil je že

meseca avgusta nastopiti službo, pa se ga je lotila jetika ter ga spravila v grob. Podal se je čisto v voljo božjo ter pogosto prejemal sv. zakramente. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudi. Gospod provizor so o rajnem imeli ginljiv govor. Bil je tudi cerkven pevec; zato so mu pevci pod vodstvom g. Bernota zapeli na domu in ob grobu ginljive nagrobnice. Naj mu bo domača zemljica lahka!

Velikovec. (Zopet nesreča.) Čim modernejša je tehnika, tem več žrtev tirja. Že pogostokrat smo pisali o nesrečah, ki jih je povzročila nesrečno preložena cesta čez naš Mlinski jarek. Tako moramo svetu poročati o novi nesreči, ki se je pripetila zadnjo soboto. Najemnik »Narodnega doma«, gosp. Peter Zingler, se je vozil s svojim mladim konjem, ki se je naenkrat splasil in se z vozom nazaj obrnil proti cesti; pri tej priliki se je voz zvrnil tako, da je voznik padel raz voza. To je bila ravno sreča, da je ostal na cesti. Konj je drvil z vozom, ki se je po naključju zopet zvrnil, naprej in zavozil radi preneglega ovinka na ravno istem mestu, kakor se vedno dogajajo nesreče, v železno cestno ograjo s tako silo, da si je prsa popolnoma vdrl in zlomil eno nogo in se sploh tako poškodoval, da so ga morali zaklati. Sedaj se govori, da hočejo cesto popraviti. Seveda najpoprej morajo inženirji pokazati svojo modrost, potem priti nesreče, nazadnje pa se šele popravlja.

Celovec. (Občni zbor »Orla«.) V nedeljo, dne 31. marca je imel tukajšnji odsek »Orla« svoj I. redni občni zbor pri Trabesingerju. Iz poročil povzamemo, da je članov 33. Odsek je deloval pri pevski slavnosti S. K. S. Z. s proizvodanjem prostih vaj in na drugo. Odsek je bil ustanovljen dne 9. novembra 1911. Imel je ustanovni občni zbor in štiri seje in priredil socialni kurz. Sestavil se je vaditeljski zbor. Dopisov je bilo sprejetih 19, odposlanih 78, naročenih je bilo šest izvodov »Mladosti«. Članarine se je nabralo 22 K 60 vin.; podpor 53 K 30 v. Vseh dohodkov je 204 K 40 vin. Vseh izdatkov 131 K 59 vin. Dolga je 72 K 81 vin. Telovalnih ur je bilo 46, obiskovalcev 141, skupaj telovalnih ur 481. Vaje se vršijo vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 10. ure zvečer v dvorani hotela Trabesinger. Telovalno orodje je last delavskega društva. — Rezultat volitev je sledeč: Predsednik brat A. Fritz, načelnik brat J. Tišler, podnačelnik brat F. Bramor, tajnik brat Fr. Konič, blagajnik brat Fr. Iskra; odborniki bratje: Berginc, Bavdaž, Rebernik, Mar in Tabernik; člani vaditeljskega zbora: Šonlieb, Kavčič, Berginc, Baloh. Brat Bramor je k sklepu še fante navduševal za ideje in cilje »Orla«, jih nagovarjal k skupnemu in složnemu delovanju v korist in čast sebi in svojemu narodu. Bratstvo ne bodi fraza, ampak izraz medsebojnega prijateljstva in ljubezni. — Zapusti nas v kratkem vrli in marljivi član brat Lobnik, ker gre domov k staršem; odsek mu tukaj izreka iskreno zahvalo za njegov trud kot blagajnik. — Posebna hvala gre Slov. kršč. soc. zvezi, ker nam daje na razpolago dvorano in delavskemu društvu, ker nam plačuje električno luč in orodje za telovadbo. — Koroški fantje! Na dan z orlovskimi odseki. Na zdar!

Dobriavas. (Nemško-nacionalni prenapetež Koberer.) Na gospodarskem shodu, ki ga je priredilo naše društvo pred kratkim, je znan gospodarski organizator omenjal tudi našo »Planinsko pašno zadrugo« ter povdarjal: »Take naprave kmetje ne smete pisano gledati in rok križem držati, ampak iti zraven in zraven delati, govoriti in svetovati«. Če bi bil dotični gospod navzoč na občnem zboru imenovane zadruge dne 25. t. m., pa bi videl, kako smejo slovenski kmetje »iti zraven in govoriti in svetovati«. Kako čudno se zdi človeku, da gospod »Obmann« Koberer na vsakem obč. zboru toži in se krega nad mlačnostjo in malomarnostjo od strani ogromne večine naših kmetov v tako važni zadevi kot je ravno gospodarski pouk in napredek. Pa ko bi Koberer prav vedel, kje tukaj zajec tiči, potem bi moral obrniti nekaj več pozornosti svojemu ravnanju in obnašanju. Gospod učitelj namreč tudi večkrat pozabi, da ima izkušene slovenske kmete pred seboj, ne pa šolarčkov, za katere je dobro, da jih drži malo v strahu. Toda evo prizora iz občnega zbora zgoraj imenovane zadruge v pretek-

lem letu, — v nemškem jeziku seveda. Navzočih je nad 15 udov zadruge, ki deloma res nekaj nemško razumejo, toda teh površnih poročil v »hochdajč« jeziku ne morejo prebaviti, nato prosi eden, da bi se po slovensko raztolmačilo, Koberer nato: »Fop mi nit« in je povdaril, da moramo pustiti nacionalne stvari pri strani in predlog je šel po vodi. Omenimo, da je predlog stavljal nemško-nacionalni pristaš. Tako dela naš za kmeta tako vroče ljubeznivi očka Koberer, da smatra že to za »nacionalno«, če se želi razjasniti v tako važni stvari kot je »Planinska zadruga«, za katero daje baje ministrstvo 6000 K brezobrestnega posojila. Čitatelj naj sam sodi, kaj je vzrok, da stvar ne napreduje, kakor bi bilo pričakovati in da se prav sramotno malo število posestnikov vdeležuje dobrin, ki bi jih donajala »Planinska zadruga«! Za pametne dovolj!

Železna Kapla. Na praznik Marijinega oznanenja je priredilo naše izobraževalno društvo svoj mesečni shod, ki je bil nepričakovano dobro obiskan. Počastil je naše zborovanje tudi vlč. g. msgr. Podgorc, ki je v prelepih besedah vzpodbujal zborovalce k obrambi verskih in narodnih pravic. Nato je nagovoril društvnike novozvoljeni predsednik društva g. Alojz Haderlap, p. d. Vinkl, ki je podal besedo g. Mavhlerju iz Velikovca. Z velikim zanimanjem so sledili zborovalci izbornim izvajanjem g. govornika o mlekarstvu in živahna pohvala je sledila njegovemu skoraj uro trajajočemu govoru. Nazadnje je sledila igra »Marijin otrok«, ki je ganila marsikaterega do solz. Hvala našim požrtvovalnim igralkam in pevkam! Na belo nedeljo pa na svidenje pri Bošteju!

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Politične vesti.

KRIZA NA OGRSKEM. CESAR IN KHUEN.

Na Ogrskem se godijo čudne reči. Ministrski predsednik Khuen-Hedervary se je k predlogi o brambni reformi postavil v vrsto ogrskih kričičev, ki zahtevajo vsakokrat od krone (cesarja) koncesij, da glasujejo za razne vojaške predloge. Poslužujejo se torej nekake prikrite izsiljevalne politike, o kateri so se v totranski zbornici razni politiki izražali zelo nepovoljno. Khuen se je s svojo vlado zavzemal v zbornici za resolucijo k členu XVIII. ogr. zakona iz leta 1888., oziroma k § 43 zakonskega načrta o brambni reformi, glasom ktere naj bi bil ogrski drž. zbor določil slučaje, v katerih ne bi se smel cesar poslužiti tudi v bodoče svojih pravic, da v posebnih okolnostih sme sklicati rezerve pod zastavo, oziroma jih pridržati. To je pomenilo poseganje v cesarjeve pravice. Vsled tega je zadel Khuen v vodilnih vojaških krogih in pri avstrijski vladi na hud odpor in mu ni preostalo drugega, kakor odstopiti. Cesar je demisijo Khuenovega kabineta tudi sprejel in Khuenu odločno označil svoje stališče. V dobro poučenih časnikih se je namigavalo, da ni izključena na Ogrskem uvedba splošne in enake volilne pravice, kar bi pomenilo za ogrske magnate hud udarec. Zato so skušali spraviti na krmilo zopet Khuena, ki je bil v petek, 29. m. m., pri cesarju in opustil svojo resolucijo; vsled tega je cesar zopet imenoval Khuenovo staro ministrstvo. V ogrski zbornici pa ima Khuen nasprotnike brambne reforme. Justhova stranka je za uvedbo splošne in enake pravice in je voljna samo pod tem pogojem, če se uvede splošna in enaka volilna pravica, glasovati za brambno reformo. Druga nasprotujoča stranka je Košutova stranka, po svojih političnih načelih nemškimi radikalcem podobna stranka, ki grozi z obstrukcijo. Da užuga to opozicijo, je dal Khuen v raznih listih razglasiti svoj pogovor s cesarjem. Ta poročila trdijo, da je cesar zagrozil, da odstopi in naloži težavno vladarsko breme mlajšim ramenom, če Ogrri ne odjenjajo od navedene resolucije. Oficialno poročilo je zanikalo taporočila, češ, dane odgovarjajo resnici in da sploh ni mogoče, da bi izvedela javnost za pogovor med cesarjem in Khuenom. Saj ni bilo tretje osebe poleg, takšni pogovori pa veljajo vedno kot tajni. Zato Khuen ne bo užival več tiste milosti kakor do sedaj. Zelo čudno je dirnila

politično javnost tudi izjava Khuenova v državnem zboru, da le začasno ne kaže, zavzemati se za omenjeno resolucijo, da pa bo že nekoč ugoden čas, da jo sprejmejo. To se čudno glasi! Ogrski opozicijski politiki so bili nekoliko poparjeni, vendar pa ne kažejo dobre volje, nastopiti pot poboljšanja in pokore. Zato ni izključeno, da krona ogrski državni zbor razpusti in uvede splošno volilno pravico.

Delegacije

se snidejo za kratko časa zopet h koncu meseca aprila.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijnomlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečanu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Društveno gibanje.

Zilska Bistrica. Na belo nedeljo, dne 14. t. m. priredijo dekleta Marijinega društva v Zahomcu pri Hrepcu ob pol osmi uri zvečer igro »Sv. Neža«. Vstopnina 50 v. K obilni udeležbi uljudno vabi predstojništvo.

Ženski soc. tečaj v št. Jakobu v Rožu priredi v torek, dne 9. aprila 1912 Slov. kršč. soc. zveza. Vršni se v Narodnem domu. Začetek ob 8. uri zjutraj. Na sporedu bo 5 govorov in sicer: verska vzgoja, gospodarsko vprašanje, žena v zgodovini, ženska organizacija na Koroškem! Žene in dekleta, udeležite se v obilnem številu in agitirajte za veliko udeležbo!

V Kloštru pri Grebinju se vrši dne 14. aprila, na belo nedeljo, ustanovni shod izobraževalnega društva. Govori dr. Rožič iz Celovca.

Ženski shod v Prevaljah. Na belo nedeljo priredi Slov. kršč. soc. zveza velik ženski shod v Prevaljah. Vršni se med prvo in drugo sveto mašo v prostorih pri »Šteklju«. Žene in dekleta pridite v obilnem številu!

Občni zbor čebelarke podružnice v Podravljah se vrši na Velikonočni ponedeljek 8. aprila 1912 ob 3. uri popoldan v Vošpernikovi gostilni v Podravljah. Na občnem zboru bo predaval g. nadučitelj A. Likozar iz Ljubljane.

Radiše. Kat. slov. izobraževalno društvo na Radišah priredi na belo nedeljo, dne 14. aprila t. l. svoj letni občni zbor ob 3. uri popoldne v svojih popravljenih prostorih v župnijskem posloju. Pridejo tudi govorniki iz Celovca. Za obilno udeležbo članov uljudno prosi odbor.

Žitaravas. Tukajšnja živinorejska zadruga priredi na velikonočni ponedeljek popoldne gospodarski shod v »Društvenem domu«. Predavalo se bo v prvi vrsti o dolžnostih in pravicah članov ter o sedanjemu času primernih gospodarskih predmetih. Ker se bodo ta dan sprejemali člani, pričakuje obilne udeležbe načelstvo.

SOC. KURZ S. K. S. Z.

Dnevni red soc. kurza, ki se vrši v dneh od 9. do 13. aprila v Ljubljani v »Ljudskem domu«, bo sledeči:

Torek: Od poldesete do polenajste ure: Zunanja politika. Dr. Korošec.

Od polenajste do poldvanajste ure: Centralizem in federalizem. Profesor Evg. Jarc.

Od poldvanajste do polene ure: Gospodinjiski kurzi. Minka Odlasek.

Od tretje do četrte ure: Verska vzgoja.

Od četrte do polšeste ure: Notranja kolonizacija. Dr. J. Adlešič.

Od polšeste do sedme ure: Orel in strelne organizacije. Dr. Cepuder, urednik Terseglav.

Od osme do desete ure: Seja Orlov: a) poslovnik; b) nastopi in c) »Mladost«.

Sreda: Od poldevete do poldesete ure: Agrarna politika. Poslanec Hladnik.

Od polenajste do polene ure: Socialna politika. Dr. Krek.

Od tretje do četrte ure: Organizacija žensk. Dr. Hohnjec.

Od četrte do polšeste ure: Igre in oder. Dr. Merhar, profesor Robida.

Od polšeste do sedme ure: Skrb za bolnike. Dr. Dolšak.

Od osme do desete ure: Dramatični poskusi na odru (ali igra).

Četrtek: Od poldevete do poldesete ure: Občinska politika. Dr. Lampe.

Od polenajste do polene ure: »Slovenska Strazha«. Dr. Vrstovšek.

Od tretje do četrte ure: Treznostna organizacija. Urednik J. Kalan.

Od četrte do pete ure: »Čebelice«. Kaplan J. Sedej.

Od pete do šeste ure: Godba v izobraževalnih društvih. Kaplan Fr. Kogej.

Od šeste do sedme ure: Petje v izobraževalnih društvih. A. Svetek.

Od osme do desete ure: Občni zbor S. K. S. Z. Petek: Od poldevete do polenajste ure: Poučni kurzi. Dr. L. Pogačnik.

Od polenajste do polene ure: Jugoslovanska Strokovna Zveza. Dr. Zajec.

Od tretje do četrte ure: Skrb za zdrava stanovanja. Dr. J. Adlešič.

Od četrte do pete ure: Izselsjevanje in preselejevanje. Dr. Pegan.

Od pete do šeste ure: Skrb za otroke. Dr. J. Gruden.

Od šeste do sedme ure: Skrb za vajence. Al. Stroj.

Termin za zglaševanje do Velikega četrtka, to je 4. aprila.

Vsakdo naj sporoči, ali želi, da se mu preskrbi tudi ceno stanovanja ter kosilo in večerja.

One prijave, ki nam dojdejo pozneje, bomo vpoštevali samo po možnosti.

Po vsakem predavanju se bo vršila prosta debata v obliki pogovora, kjer se bo pojasnilo vsako nejasno vprašanje.

Vabimo vse člane naših organizacij, da se tečaja udeležijo. Pozivljamo pa k udeležbi zlasti one, ki so že ali pa žele postati voditelji naših organizacij ali vneti sodniki, ki jim je procvit naših organizacij pri srcu.

Odbor bo storil vse, da bo mogel nuditi udeležencem kar mogoče udobnosti glede stroškov, da bodo čim najmanjši, moralni uspeh pa čim največji.

Dolžnost vsacega društva bi bila, da odpošlje vsaj po enega odposlanca k tečaju. Prav gotovo pa naj se domenijo društva posameznih dekanij in okrožij, da pošljejo skupno nekaj delegatov, ki naj jim ponesejo domov bogatih navodil.

Priglasite naj se pošlje takoj na tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani, Ljudski dom.

Odbor S. K. S. Z.

Cerkvene vesti.

Prazniki, ki bi se imeli odpraviti, ostanejo za našo škofijo kakor doslej. To za naše verno ljudstvo zelo veselo poročilo objavi prihodnji škofijski uradni list, ki izide brzkone še pred Veliko nočjo.

Imenovan je provizorjem v Borovljah č. g. Franc Vuk, provizor v Kotmarivasi; oskrboval bo tudi župnijo Podljubelj; č. g. Viljem Frohwiss, kaplan v Kotarčah, kot provizor v Lölling.

Prestavljeni so č. g. kaplani: Jožef Prasser iz Trebinja (Treffen) v Kotarče; Jožef Huber iz Stall-a v Trebinje, gosp. Karol Fellner iz Plajberga v Stall. Inštaliran je bil v nedeljo, dne 31. sušca na župnijo Kotmaravas č. g. Janko Arnuš.

Književnost.

Svetovni jezik Ido ima med češkim narodom že mnogo prijateljev, ki so 24. marca že mogli ustanoviti družbo (Unio) čeških Idancev. Čeh se v obče nerad uči tujih jezikov, toda reformiranega esperanta se oprijema z verno, ker se ga vsak, tudi delavec s priprosto predizobrazbo, v najkrajšem času more naučiti. Zato bi bilo želeto, da bi se širil Ido tudi med slovenskim delavstvom in da bi posamezni stopili s Čehi v korespondenčno zvezo, kar bi bilo z narodnega stališča gotovo pospeševanja vredno. Kdor se hoče najhitreje in na lahek način priučiti temu praktičnemu jeziku, naj naroči zelo priporočljivo »Učno knjigo z dvojnimi slovarčkom« pri pisatelju: J. Kovačič, št. Vid pod Juno, Koroško. Cena 1 K.

»Več luči.« (Dr. Mahnič — dr. Ušeničnik.) Cena brošuranemu izvodu 3 K, vezanemu 4 K 40 v, po pošti 30 v več. Naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani. O tej, slovenskemu razumništvu namenjeni knjigi, izpregovorimo o priložnosti več.

»Amerika in Amerikanci.« Spisal Jurij Trunk. 2. zvezek. V Celovcu, 1912. Samoza-ložba. Morebitni prebitek spisa je namenjen narodnim potrebam na Koroškem. — Spis izide v 12 zvezkih. V 1. zvezku je pisatelj podal splošen pregled. V 2. zvezku se peča z ameriansko zgodovino. Posamezni zvezek stane 1 K za Evropo in 30 centov za Ameriko. Kdor se naroči naprej na vse zvezke, plača v Evropi 10 K, v Ameriki 3 dolarje. Naročnina naj se pošilja na naslov: Župnik Jurij Trunk, Beljak, Koroško. Svoje nazore o izseljeniskem gibanju bo gospod pisatelj podal v šestem zvezku. Vsekakor bo to dalo povod resnejšemu razmotrivanju o izseljevanju. Samo molčati o izseljevanju v Ameriko izseljevanja ne zadržuje, pač pa ima mnogo slabih posledic. Če bi se bila vsaj država za izseljevanje bolj brigala in je spravila, če ga že ni mogla ustaviti, v pravi tok, bi bilo izseljevanje vsaj državi v večjo korist kakor pa sedaj.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 14. do 30. marca 1911 darovali: 150 K: Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. — Po 100 K: Dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, sek. načelnik na Dunaju, povodom smrti svojega očeta in Hranilno in posojilno društvo v Ptuj. — Po 20 K: Dr. Josip Barle, c. kr. notar v Kozjem, mesto venca na krsto pok. g. vladnega svetnika Antona pl. Globočnika; dr. Fran Eller, c. kr. dvorni tajnik na Dunaju; tvrdka Uršič in Lipej v Brežicah. — Po 10 K: Franc Sadnikar, trgovec z železnino v Celovcu; Peter Rehaček; Josip Sitter, dež. sodni svetnik; dr. Srebre, odvetnik in posestnik in dr. Ljudevit Stiker, odvetnik, vsi v Brežicah. — Po 5 K: Ivan Munda, c. kr. dež. vet. referent v Ljubljani; Jože Tekavčič, okrajni sodnik; dr. Albin Češark, okrožni zdravnik in Mihajlko Pintar, notarski kandidat, vsi v Mokronogu; dr. Josip Kolšek, odvetnik, Laško; Alojzij Schweiger, lesni trgovec v Brežicah; tovarnar Perlmutter iz Trsta; notar dr. Fr. Horvat v Brežicah; Oton Balzer, ravnatelj pivovarne, Laški trg; Anton Ivanetič, tajnik pri okrajnem glavarstvu in Koropec, konceptni praktikant, oba v Brežicah. — 4 K: Ivan Hutter, sodnik v Mokronogu. — Po 2 K: Iv. Vidmar, trgovec; Josip Boscio, trgovec; Josip Agreš, sollicitator in Josip Šetinc, koncipient, vsi v Brežicah. — Po 1 K: Marija Slanič, posestnica; Josip Ferenčak, trgovec; Fric Stumberger, davčni upravitelj in posojilnični tajnik Medved, vsi v Brežicah. — Skupaj 531 K, za katere se društveni odbor v imenu podpiranih visokošolcev najiskrenejše zahvaljuje. Zadnji izkaz darov se popolnuje z dostavkom, da je vlad. svetnik g. dr. Primožič na Dunaju daroval 20 K v spomin pok. vlad. svet. g. Antona pl. Globočnika. Nadaljni darovi naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I. Brunnerstrasse 10.

Loterijske številke.

Praga, 27. marca:	30	89	28	81	77
Gradec, 30. marca:	49	38	48	1	37
Dunaj, 30. marca:	37	38	9	35	36

Tržne cene v Celovcu

28. sušca 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr. (biren)			
	od	do	K v	K v		
Pšenica	22	24	14	49		
Rž	20	21	12	60		
Ječmen	—	21	9	12		
Ajda	—	24	—	12		
Oves	20	22	63	7		
Proso	—	—	—	—		
Pšeno	—	32	16	—		
Turščica	—	22	71	12		
Leča	—	—	—	—		
Fižola rdeča	—	—	—	—		
Repica (krompir)	—	8	88	4		
Deteljno seme	140	160	—	—		
Seno, sladko	6	7	30	—		
„ kisló	3	60	6	—		
Slama	2	80	4	20		
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—		
Repa, ena vreča	—	—	—	—		
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Sur.maslo (putar), 1 „	2	80	3	60		
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	30		
„ sur. 1 „	2	20	2	20		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	40		
Jajca, 1 par	—	12	—	20		
Piščeta, 1 par	2	80	3	60		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	—	3	50		
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	3	—		
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
	od	do	živa	zaklana		
			od	do	od	do
v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	96	—	—	1	1
„ za vožnjo	280	485	—	—	26	14
Junci	310	420	—	—	11	3
Krave	260	620	84	—	52	30
Telice	300	—	—	—	1	1
Svinje, pitane	—	—	150	160	9	9
Praseta, plemena	18	54	—	—	400	320
Ovce	—	—	—	—	—	—

Vljudna prošnja.

Prosim in vljudno pozivljam s tem vse one, ki mi še dolgujejo na zdravniškem honorarju, k poravnavi tega do dne 20. aprila t. l., ker po tem času izročim ureditev knjig svojemu pravnemu zastopniku.

Obenem se zahvaljujem cenj. občinstvu za izkazano mi zaupanje, kličem, poslavljajoč se od mile domovine Koroške, vsem bojevnikom trpinom: Bog vas živi in krepí v hudem boju za obstanek slovenskega Korotana!

Z velespoštovanjem

dr. Vinko Hudelist.

Rajnarjeva gostilna v Lipi nad Vrbo

ob državni cesti in železniški postaji, pri farni cerkvi, dvorazredni ljudski šoli, s trafiko, ameriansko ledenico, 19 1/2 oralov zemljišča, od tega je 35 birnov polja,

je takoj naprodaj.

Kupovalec potrebuje samo 5000 kron. Pojasnila daje županstvo Lipa nad Vrbo, pošta Vrba ob jezeru, Koroško.

Hranilnica in posojilnica v Galiciji

vabi na svoj

redni občni zbor

ki se vrši

dne 14. aprila l. 1912 (na Belo nedeljo) ob 3. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o rešitvi revizije.
3. Sklepanje glede čistega dobička.
4. Volitev odbora in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo dovolj navzočih, se bo eno uro pozneje (ob štirih popoldne istega dne) vršil drugi občni zbor, ne oziraje se na število navzočih.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Učenca za tkalsko obrt sprejme

takoj P. Lužnik v št. Lipšu, pošta Dobrlavas, Koroško. Ugodni sprejemni pogoji. Dela se z vodno silo na stroj.

Veliko posestvo

naprodaj z dvonadstropno hišo v dobrem stanu, z lepimi obokanimi hlevi, novozidanim skednjem in uto za drva ter s hišnim mlinom. — Skupnega zemljišča je 67 oralov, vse lepo arondirano. — Več pove posestnica Ana Sabotnik v Šmarjeti nad Ribnico, pošta Hodiše, Koroško.

Sposobne zastopnike

za provizijsko prodajo šivalnih strojev na zmerne obroke sprejme J. KLIMESCH, veletrgovina šivalnih strojev, Praga-Smíchov 595.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotvarniška družba Peter Wernig, družba z omejl. zavezo: v Borovljah na Koroškem. Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Kras mojih čevljev je pristni

PALMA
podpetnik iz kavčuka.

Trpežen, eleganten, higieničen.

45.000 cepljenih trt

več vrst: silvanec zeleni, muškati silvanec, traminec, žlahtnina bela in rdeča, rulandec, izabela, laški rizling mešane vrste in še več drugih. Cena za 100 kom. od 11 do 15 kron. Pošiljam od 25 kom. naprej. — Imam tudi

razna vina

bela in rdeča. Cena po dogovoru.

Josip Cotič

vinogradnik in trtničar v Vrhpolju pošta Vipava, Kranjsko.

Obtežuje Vas kašelj?

Skusite od zdravnikov predpisovani, iznenadljivo hitro učinkujoči, znani, za otroke in odrasle pripravni

Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika.

Steklenica K 2.20. Po pošti franko proti predplačilu K 2.90. Tri steklenice po pošti franko proti predplačilu K 7.—. Deset steklenic po pošti franko proti predplačilu K 20.—.

Izdelovatelj in glavna zaloga lekarna B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj, PRAGA-III., ogel Nerudove ulice št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno

znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

SUKNO

in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzorci na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gosposke obleke.

CEFIRE

Nihče ne trpi

rad revmatizma, skrnine, nevralgije ali ozeblin. Zelo naglo se čuti olajšava pri uporabi zdravniško priporočenega sredstva, imenovanega

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava oteklino na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovatelj in glavna zaloga B. FRAGNER, lekarna, c. kr. dvorni zalagatelj, PRAGA-III., vogel Nerudove ulice šte. 203.

1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 dobi se 1 škatlico } franko
" " " 5.— " " 5 škatlic }
" " " 9.— " " 10 " }

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Štermecki v Celju št. 308. Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje

pričenši od Velike noči 1912 vsak dan.

Uradne ure: V četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in od 1/2. do 4. ure popoldne, druge dni pa od 10. do 12. ure dopoldne.

4 1/2 %

4 1/2 %

Varno naložen denar! Ugodna posojila posestnikom!

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske

Ciril in Metodove vžigalice

ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

Posestvo

z novo hišo in obokanim novim hlevom, pet minut od postaje Grabštajn in 14 minut z vlakom od Celovca, v slovenskem kraju, obsega okoli 20 oralov zemlje (ki obstoji iz najboljših, tik železnice ležečih njiv, travnikov in gozda), se takoj za **17.500 K** proda z nasejanim žitom vred in tudi več zraven spadajočih premičnin. Denarja je treba samo okoli 10.000 kron, drugo more na posestvu ostati. (Pripravno tudi za vpokoje.) **To posestvo je bilo sodnijsko cenjeno na okoli 23.000 kron.** — Vprašanja s priloženo znamko sprejema posestnik **Anton Renko**, trgovec v Celovcu.

Po okužbi

so se neznatne ranitve mnogokrat razširile v hude rane. Obvezite tedaj vsako rano z najbolj pripravnim sredstvom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica stane 70 v. Proti preplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogr. monarhije. Pozor na ime izdelka ter izdelovalca, ceno in varstvo znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala straná, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu »Pri angelu«, P. Hauser, H. Gutt, Vikt. Hauser.

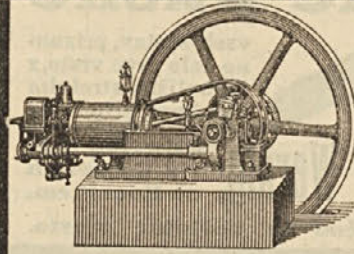
Naprodaj

je **Hartvigova kmetija v Goričah** v skupnem obsegu 120 oralov, in sicer je 40 oralov njiv, 40 oralov gore (gozda) in 40 oralov travnikov. — Oglasila sprejema **Martin Karpf**, p. d. Hartvig, v Goričah, pošta Tinje.

Friderik Kocher

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode
Beljak, Lelningengasse št. 16
se priporoča prečastiti duhovščini za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: **kelihe, monštrance, svečnike, posode za sveto olje, popraviljanje cerkvenega orodja** kakor **posrebljenje in pozlačenje** :: galvanično in v ognju. ::

Za dobro in solidno delo se jamči.

Vsak strokovnjak Vam pove, da so

orig. Otmar-motor

stabilen ali nepremaklj. in

poljedelski stroji

iz tovarne

C. Prosch, Celovec,

imejitelja brata inženirja Prosch, najboljši in najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

Izredna ponudba!

Zaradi nadprodukcije več tovarn za čevlje zamorem

en par čevljev na jermenčke za gospode in en par za dame

iz trpežnega usnja, zelo elegantne, po najnovšem kroju, velikost po željeni številki ali po centimetrih, izborno delo, oddati globoko pod troškovno ceno, in sicer

skupaj za samo
K 11*50

po povzetju. Ta izredna ponudba je le za zabnike. Zaloga znaša okrog 15.000 parov in se naročila odpravljajo po vrsti.

Generalna prodajalnica čevljev **PAVEL BERGER**,
Oswiecim 2 kolodv. 23.

Zaloga sukna, platna, modnega in manufakturnega blaga.

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina. Narodno podjetje.

Največja zaloga preprog. Popolne opreme za neveste.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi **keglišče**, pozimi zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletju, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek, 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8- za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.